

serede i politisk Henseende. Og hvorfor skal man gøre Dr. Brandes ansvarlig, fordi der er drevet nogen politisk Agitation med ham — jeg er tilbøjelig til at tro mere maaste, end han selv sætter Pris paa. At man af den Grund skulde flette ham, forstaaer jeg ikke. Jeg kunde forstaa, hvis man sagde saaledes: denne Brandesbevilling er fra Højres Side bleven skruet op til et stort Spørgsmaal, det er næsten blevet et Spørgsmaal, der skal skille mellem godt og ondt her i Tinget; Højre vil ikke for nogen Pris give Bevillingen; vi forhandlede Benstremænd, som gerne ville staa paa en god Fod med Højre for at faa Resultater — og hvis det bliver gode Resultater, vil jeg ogsaa anerkende det — vi holde ikke af at komme paa Kant med den anden forhandlede Part angaaende denne Sag, og altsaa lade vi være med at stemme for denne Bevilling. Hvis den ærede Ordfører havde sagt saaledes, havde jeg forstaaet det, og saa havde alle forstaaet det; men dette at gøre denne Fests, hvor der er gjort et efter min Mening aldeles urimeligt Rabalder, ved selve Festen mener jeg, at man gør et stort Numer ud af denne Fests, det forstaaer jeg ikke. Dernæst har jeg en Bemærkning at gøre til den højtærede Kultusminister. Det overraskede mig ikke, at den højtærede Kultusminister anerkendte Dr. Brandes' Betydning som Forfatter. Vi vide alle, i alt Fald de, der have fulgt lidt med, hvordan den højtærede Kultusminister i en lang Række af Aar med stor Opmærksomhed og Grundighed har fulgt Udviklingerne paa forskellige Omraader, ogsaa ganske sikkert paa dette Omraade, hvor Dr. Georg Brandes særlig har bevæget sig. Vi vide, at han har fulgt denne Udvikling saa nøje, at han for lang Tid — jeg tror for en Snæs Aar siden — har været med til at ønske Dr. Georg Brandes ansat ved Universitetet. Det kan altsaa ikke paa nogen Maade forundre, det er tværtimod i god Orden, at den højtærede Kultusminister erkender, at Dr. Brandes har i fuldt Maal de almindelige Kvalifikationer for at erhverve en saadan Plads paa Finansloven, som her er Tale om. Men den højtærede Kultusminister udviklede en anden Betragtning. Han udviklede den Betragtning, at man ikke kan give Dr. Brandes Bevilling, fordi han er optraadt som Agitator, eller, som han ogsaa udtrykte det, Apostel eller Missionær — men jeg vil navnlig holde mig til Betegnelsen Agitator. Jeg vil da henstille til den højtærede Kultusminister og enhver, der overhovedet har lidt Sans for aandelig Nørelse, om nogen Mand, der har en Overbevisning og er varm for denne sin

Overbevisning, udlader at agitere for den. Det er efter min Mening en daarlig Overbevisning, der ikke fører til Agitation. Enhver aandelig Bevægelse, i hvilken der er noget Gehalt, vil føre til Agitation, og enhver, der er varm for sin Overbevisning, vil ganske naturlig blive Agitator. Jeg tror, at i den Henseende adskiller Dr. Brandes sig ikke fra andre Agitatorer anderledes end derved, at han er en ualmindelig dhgtig og energisk Agitator; men at det skulde kunne regnes ham til Forklejnelse, indser jeg ikke. Men den højtærede Minister siger, at hans Agitation er gaaet i en uheldig Retning. Altsaa, Agitation i og for sig vil den højtærede Kultusminister ikke absolut afvise, og jeg vil ogsaa sige, at det vilde være underligt at gøre det efter det Indhold, som Konto VI. A. 2 har, naar man ser, at der staaer en anden ansat Forsætter med 2,000 Kr., om hvem det er bekendt, at han for nogle Aar siden var med til en Agitation, som her fra Folketingets Side er bleven anset for en af de fletteste, der nogen Sinds er sat i Scene, nemlig Selvbefatteragitationen. Der var en ansat Digter og Forfatter, som, den Dag det første Spadestik blev gjort, og den højtærede Krigsminister mødte som Præst, mødte som Degn og sagde Amen dertil. Jeg tror, han var med i en Agitation, som fra Folketingets Side er dømt og fordomt i de allerstærkeste Ord; men jeg har ikke hørt, at nogen har ment, at Holger Drachmann, fordi han var med i denne Agitation, derfor skulde være mindre kvalificeret til at komme paa Finansloven. Jeg har ikke hørt nogen paastaa, at han burde gaa ud af Finansloven, fordi han var med i denne efter min Mening meget flette Agitation, som man kalder Selvbefattning, hvor han stod Side om Side med den højtærede Krigsminister. Altsaa, siger jeg, den højtærede Kultusminister kan ikke vel, naar han ser hen til denne Konto paa Finansloven, forstaa, at al Agitation i det hele taget bør være udelukket for de Mænd, som faa den Art Understøttelser. Men, siger den højtærede Kultusminister, den Agitation, Dr. Brandes driver, gaar i en Retning, vi maa fordomme. Den er rettet mod, hvad den højtærede Kultusminister kaldte Samfundets moralske og religiøse Begreber, altsaa mod den Religion og Moral, som anerkendes af det nuværende Samfund. Det underer mig, at den højtærede Minister ikke tog et tredje Punkt med, som ogsaa har spillet en Rolle i den efter min Mening ret meningsløse Agitation, der har staaet om denne Mand. Spørgsmaalet om det, man har kaldt „Fø-